

1. maj 2004

Thorkild E. Jensen, Dansk Metals formand

(uddrag)

En rigtig international 1.maj

"Det er en glæde at fejre 1. maj i år. Ikke alene er det arbejderbevægelsens kamp- fest- og solidaritetsdag, men i år kan vi også byde velkommen i vort fællesskab - EU - til kollegerne fra 8 østeuropæiske lande, plus Malta og Cypern. Udvidelsen af vort fællesskab til nu at omfatte 25 lande gør det europæiske fællesskab til verdens største økonomiske enhed. Det betyder, at vi sammen får et stort ord at skulle have sagt i udviklingen af velfærden på hele kloden", sagde forbundsformand Thorkild E. Jensen i eftermiddag i en 1.maj tale i Kildeparken i Aalborg.

Det var dagens tredje 1.maj tale. Den første holdt han kl. 6.00 i Ballerup-Værløse, den anden kl. 8,45 på Metalskolen Jørlunde.

Metalformanden fortsatte:

Vi kan også fejre nogle helt nære ting 1. maj: Vi har netop indgået ny overenskomst, på det private arbejdsmarked.

Vi skal også i dag fokusere på, om den politiske linie, som den borgerlige regering lægger, skal fortsætte - det mener jeg ikke, at den skal! Det må vi altså se at få gjort noget ved. Vi skal have en socialdemokratisk ledet regering i Danmark igen!

Udvidelsen af EU

Som jeg sagde, markerer vi også udvidelsen af EU. 8 Central- og Østeuropæiske lande samt Cypern og Malta bliver i dag medlem af det europæiske fællesskab.

Det betyder, at arbejderbevægelsens internationale solidaritetsdag netop i år giver det internationale budskab en ganske særlig betydning.

EU blev oprettet for at forene de krigsførende vesteuropæiske nationer i et forpligtende samarbejde om handel. I dag cementeres denne fredens mission.

Vi har fået fjernet jerntæppet og skabt et Europa i politisk fællesskab og samarbejde. Det er en kæmpe gevinst for os alle.

Så er der nogen, der frygter, at østeuropæerne vil komme myldrende og tage vores arbejde. Ja, der er faktisk et parti, der bruger billedet i deres fremmedfjendske kampagner.

Men her skal vi huske på, at vi gennem det faglige fællesskab har styrken og værktøjerne til at håndtere opgaverne.

På organiserede virksomheder med overenskomst bliver der ingen problemer.

Her har tillidsmanden fat i den lange ende. Her skal ingen komme ind som løntrykkere, og der skal være opholds- og arbejdstilladelse.

Også på uorganiserede virksomheder skal der søges i Udlændingestyrelsen om en opholdstilladelse til det konkrete job, hvis man vil ansætte en borger fra fx Polen - og der kan kun gives opholdstilladelse til et job på overenskomstmæssige vilkår. Udlændingestyrelsen skal underrette de relevante lønmodtager- og arbejdsgiverorganisationer om alle opholdstilladelser. Det fremgår af en stramning af udlændingeloven, som Folketinget gennemførte for en uge siden.

Dansk Folkeparti stemte imod at stramme udlændingeloven. Men heldigvis var det store flertal i Folketinget fornuftigt og fastslog, at arbejde i Danmark naturligvis skal foregå på overenskomstmæssige vilkår.

En investering til gavn for os selv

Men selvom vi nu er i samme forening, så er der stadig meget store forskelle mellem øst og vest.

Udviklingen i de nye medlemslande er gået hurtig, og de har på ganske kort tid forandret sig fra gammelkommunistiske kommandoøkonomier til demokratiske og markedsøkonomiske samfund.

Det er en flot bedrift. Men nogen steder er det gået lige lovlig hurtigt, og vi har endnu en gang fået bevis for, at ren markedsøkonomi ikke tager sociale hensyn.

I et indre marked og et økonomisk fællesskab har vi derfor stærkt behov for en social dimension.

Regler på arbejdsmarkedet, grundlæggende rettigheder og adgang til sociale ydelser er nødvendige, hvis vi skal sikre, at markedsøkonomi og fri handel på tværs af grænser ikke får negative konsekvenser.

Derfor har vi brug for det europæiske fællesskab, brug for at vi kan sætte grænser for kapitalens misbrug af lønmodtagerne og sikre, at hverken danske eller andre landes virksomheder kan flytte produktionen derhen, hvor arbejderne behandles dårligst.

Men der er også behov for fortsat at støtte de nye og fattige medlemmer af EU.

Vi skal derfor være solidariske og sikre, at de nye medlemslande får en betydelig andel af strukturfondsmidlerne og landbrugsstøtten. Derudover skal vi sikre, at en væsentlig del af EU-midlerne bruges til at øge beskæftigelsen i de nye lande.

Det er en investering, der også er til gavn for os selv. Når flere kommer i arbejde i de øst- og centraleuropæiske lande, så bliver de rigere og kan derfor købe flere varer blandt andet i Danmark.

Fremskridt og forbedringer gennem overenskomsterne

Vi mødes også 1. maj for at fejre de mange fremskridt, vi har opnået i årenes

løb, og for at give hinanden håndslag på fortsat at kæmpe for fremskridt og et retfærdigt samfund.

Det er stærke faglige organisationer, der står for fremskridtet og forbedringerne i dagligdagen på arbejdspladserne.

Forbedringer som højere løn, kortere arbejdstid, længere ferie, bedre barselsbestemmelser, løn under sygdom og pension, så der også er råd til at leve et aktivt liv i den tredje alder, er ikke noget, der kommer af sig selv.

Det er goder, som vi kun kan opnå, når vi gennem fællesskabet og det faglige sammenhold er stærke nok til at betræde nye veje.

I partiet Venstre drømmer de om et samfund, hvor den enkelte lønmodtager står helt alene over for arbejdsgiveren, og at der ikke mere er noget, der hedder fællesskab og faglige organisationer.

Det kalder de frihed.

Men den rigtige frihed opnår vi først, når vi lønmodtagere gennem det faglige fællesskab er stærke nok til at være ligeværdige med arbejdsgiveren.

Så opnår vi forhandlingsresultater til gavn for begge parter.

Det så vi igen ved overenskomstforhandlingerne i år, hvor vi opnåede:

- Markante forhøjelser på arbejdsmarkedspension
- Løn under sygdom i ni uger
- Ret til to ugers betalt efteruddannelse ved afskedigelse efter mindst tre års ansættelse.
- Flere uger med løn under graviditet og barsel
- Og vi fik en barselsfond for alle arbejdsgivere og ansatte på Dansk Arbejdsgiverforenings område

Politikerne har snakket meget om en barselsfond, men det er på arbejdsmarkedet og ved overenskomstforhandlingerne, resultaterne skabes. Vi nøjes ikke med at snakke. Vi gør noget ved tingene.

Det så vi også med feriefridagene, den 6. ferieuge, som var et af resultaterne i 2000 overenskomsten.

Det er et skoleeksempler på værdien af de faglige organisationer. Sådan er det i Danmark. Sådan er det overalt i verden. Det ved vi fra vort internationale solidaritetsarbejde. Kun hvor der er stærke faglige organisationer kan lønmodtagerne opnå forandringer og forbedringer i dagligdagen.

Arbejdsløsheden, økonomien og bestikkelsespakken

Da den borgerlige regering trådte til i 2001, overtog den et velfungerende Danmark med god beskæftigelse og god økonomi.

Siden er det blevet tydeligt for enhver, at arbejdsløsheden har været stigende og økonomien sat i slæbegear. Regeringen har ikke været sin opgave voksen.

Det eneste, de har sagt igen og igen, er, at opsvinget er lige om hjørnet og i næste måned vil det gå fremad. Men intet er sket, og først da

Socialdemokraterne tog initiativ til en stor kampagne for flere arbejdspladser, følte regeringen sig tvunget til at handle.

Det var altså åbenbart mere af hensyn til den politiske debat end af hensynet til de arbejdsløse, at regeringen kom frem med sin forårspakke - eller bestikkelsespakken, som vel er det rigtige navn.

Det er et udtryk for en kynisk politik, der viser, at lønmodtagerne langt fra er på førstepladsen eller bare i nærheden af en plads på podiet i regeringens politik.

Hovedindholdet i regeringens forårspakke er skattelettelser, der var lovet, og stop for indbetaling til den særlige pensionsordning (SP) de næste 2 år.

Dermed finansieres størstedelen de såkaldte skattelettelser af lønmodtagerne selv, og vi får en lavere pension, når vi forlader arbejdsmarkedet.

"Forårspakken" giver udsigt til en forbrugsfest, men om der også kommer en jobfest, er meget usikkert. Hvis regeringen ville have haft sikkerhed for flere arbejdspladser, så skulle den i stedet have investeret i skoler og sat gang i vedligeholdelse af veje, kloaknet og reparationer, som alligevel skal udføres.

Gør man status over regeringens bedrifter her 2½ år efter de tiltrådte, er regnskabet ikke imponerende. Dansk økonomi er blevet forværret år for år - alt i mens regeringen bare har kigget på.

Beskæftigelsen er faldet med over 40.000 personer, mens ledigheden er steget måned for måned. I alt er ledigheden steget med 42.000 personer, siden regeringen trådte til. Her i januar 2004 nåede ledigheden en foreløbig top på 182.600 ledige.

Uddannelsesområdet lider

Også uddannelsesområdet lider.

Anders Fogh Rasmussen talte i sin nytårstale begejstret om, at nøglen til fremtiden ligger i uddannelse. Men hvis den tale var holdt i byretten, ville Anders Fogh Rasmussen være blevet dømt for falsk vidneforklaring. Og grunden til, at han sagde det, var vel også, at det ikke var ham selv, der havde skrevet talen.

Regeringen har indtil årsskiftet ikke gjort andet end at forringe uddannelserne i Danmark.

Mere end 7.000 unge går i dag i skolepraktik, fordi virksomhederne ikke opretter nok praktikpladser. Fremover vil kun 1.200 få adgang til skolepraktik - de sidste knap 5.000 unge må klare sig selv.

Det vil ikke blot få negative konsekvenser for dem selv. Det vil også ramme virksomhederne, som kommer til at mangle faglært arbejdskraft i fremtiden. Og det vil ramme os alle sammen, fordi vi står dårligere rustet til den stigende internationale konkurrence, hvor der ikke mindst kommer til at ske en stor udflytning af ufaglærte arbejdspladser.

Men det er ikke kun de unge, der har fået forringet deres muligheder for

uddannelse.

Regeringen har også gennemført store besparelser på voksnes muligheder for at få uddannelse. Bare for at nævne et enkelt tal, så er der fjernet 400 millioner kroner fra arbejdsmarkedsuddannelserne de sidste 3 år. Effekten er ikke udeblevet. Aktiviteterne inden for voksenuddannelserne er faldet kraftigt og faktisk rykket 10 år tilbage til samme niveau som i 1993.

Vi vil i fagbevægelsen fortsat udfordre regeringens nedskæringspolitik - både på ungdoms- som voksenuddannelsesområdet. Det skal der ikke herske tvivl om.

I fagbevægelsen ønsker vi en helt anden udvikling.

- Vi ønsker en mere offensiv uddannelsespolitik.
- Vi vil arbejde for, at alle skal efteruddanne sig, og at alle skal have udvikling i jobbet.
- Vi vil løfte kompetencerne hos alle medlemmer.

Integration - Uddannelse

Det er helt afgørende, at flygtninge og indvandrere får en chance på arbejdsmarkedet.

De skal have foden indenfor på virksomhederne, og de skal have muligheden for at få uddannelse.

Men den chance får de aldrig, hvis det borgerlige Danmark bliver ved med at mistænkeliggøre dem med en anden etnisk baggrund.

I stedet for at rose dem for i det hele taget at gå i gang med en uddannelse har regeringen valgt at skære skolepraktikken ned og dermed fjerne deres mulighed for at gøre uddannelsen færdig.

Også på dette område gælder det, at praktiske erfaringer er bedre end teoretiske bekymringer.

En vellykket integrationsindsats forudsætter, at de holdningsmæssige og sociale barrierer for beskæftigelse af flygtninge og indvandrere i en fælles indsats mellem arbejdsmarkedets parter og det offentlige brydes ned. Det kræver, at vi alle gør en ekstraordinær indsats. Det gælder kommunerne, det gælder arbejdspladserne, både arbejdsgiverne og lønmodtagerne.

Ligestillingens kvantespring

Ligestillingen mellem mænd og kvinder har gode og bedre betingelse end så mange gange tidligere - og det er ikke den borgerlige regerings skyld.

Jeg tror, vi er på vej ind i endnu et ligestillingens kvantespring med den centrale barselsfond som et godt fundament og et helt nødvendigt afsæt.

Jeg synes vores ambition og vores vision må være at bibeholde vores plads i verden, som et af de mest ligestillede samfund - ikke mindst i forhold til EU og hele østudvidelsen, men også i forhold til globaliseringen.

Det er en vigtig opgave både faglig og politisk.

Staten skal have ansvar for beskæftigelsen

Den kommunale struktur trænger til et eftersyn og til grundige forandringer, hvis den skal leve op til borgernes forventninger i fremtiden.

Det er nødvendigt med færre og større kommuner og regioner, hvis vi skal opnå en mere effektiv drift, en bedre velfærdsservice, større kvalitet og et mere klart politisk ansvar for løsning af opgaverne.

Vi skal derfor se fordomsfrit på nye grænser mellem kommuner og mellem de nye regioner. Når nu vi har chancen, kan der nogle steder være god grund til at kaste det hele op i luften og starte på en frisk.

Desværre er det ikke de saglige hensyn, der plager regeringen og bestyrelsen i Kommunernes Landsforening, når de forlanger ansvaret for beskæftigelsespolitikken placeret i kommunerne.

Der er ingen analyser og ingen dokumentation for, at et enstrengt beskæftigelsessystem placeret i kommunerne vil gavne hverken de ledige eller samfundet.

Tværtimod viser en meningsmåling, som analyseinstituttet Zapera har foretaget for Dansk Metal, at mere end halvdelen af befolkningen mener, at ansvaret for arbejdsmarkeds- og beskæftigelsespolitikken skal ligge hos staten. Det er et helt entydigt signal om, at danskerne lige som Dansk Metal betragter beskæftigelsespolitikken som et nationalt spørgsmål af så vital betydning for samfundet, at den ikke kan overlades til lokale, kommunale prioriteringer.

Derfor skal ansvaret for beskæftigelsespolitikken fortsat ligge i staten, og der skal ske en stærk og konsekvent inddragelse af arbejdsmarkedets parter, så formidling af arbejde og opkvalificering af arbejdsløse også i fremtiden er et fælles ansvar mellem Folketinget, erhvervslivet og lønmodtagerne. Det er alle bedst tjent med.

En ny dagsorden

Der er masser af udfordringer i Danmark. Masser af problemer der ikke er løst, og regeringen har næsten kun gjort det være.

Det er ikke udtryk for politisk lederskab, det er at spille hasard med Danmarks fremtid.

Det er vores opgave at sætte en anden dagsorden.

- En dagsorden der peger fremad.
- En dagsorden, der tager mennesker alvorligt og giver dem bedre muligheder.
- En dagsorden der både er solidarisk og giver større frihed til den enkelte.
- En dagsorden og en politik der sikre flere job, større tryghed og bedre frihed.
- Det gør vi bedst med en socialdemokratisk regering.

Copyright Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv - 2004

Så væk med Venstre og Konservative og ind med Socialdemokraterne.
Forsat god 1. maj!